



Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot
Pisarna: Ulica Arhitekta Novaka 9
9000 Murska Sobota
Telefon: 02 / 526 14 35
e-mail: dpzpd@siol.net
www.disi-po-prekmurju.si

Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot
Štefana Kovača 40
9000 Murska Sobota

Datum: 01.10.2014

Zadeva: PREKMURSKA GIBANICA – certifikat Zajamčena tradicionalna posebnost

Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot je v letu 2004 pridobilo nacionalno zaščito in v letu 2010 evropsko zaščito zajamčene tradicionalne posebnosti za prekmursko gibanico. Z namenom skupne promocije in nastopa na trgu smo pri Ministrstvu za kmetijstvo registrirali skupino proizvajalcev prekmurske gibanice in na ta način povezali zelo raznolike proizvajalce v skupnih prizadevanjih za ohranjanje in promocijo te slovenske kulinarične posebnosti.

V skladu s pravili zaščit višje kakovosti nas že od leta 2006 dalje vsako leto nadzira certifikacijski organ Bureau Veritas, posamezne proizvajalce in skupino kot celoto pa tudi Inšpekcija Urada za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. V vseh teh letih nadzora, tako nad vodenjem sistema kakovosti kot tudi proizvodnje pri posameznih proizvajalcih, ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. V nobenem primeru pa ni bilo nikoli ugotovljeno, da naši proizvajalci dodajajo rum, rozine ali druge podobne dodatke, ki jih v recepturi ni.

V letošnjem letu je Bureau Veritas izvajal zunanjo presojo prekmurske gibanice v mesecu juliju. Pri izvedbi zunanje presoje prekmurske gibanice so presojevalci ugotovili nekaj manjših neskladnosti, ki so bile s strani Društva in proizvajalcev odpravljene v predpisanem roku in s tem so bili ohranjeni certifikati vseh 39-tih proizvajalcev.

Ob izvedbi zunanje presoje je bila prisotna tudi inšpektorica Urada za varno hrano, ki je presojala kakovost dela certifikacijskega organa (torej Bureau Veritas) in ne Društva. Naknadno, po treh tednih je certifikacijski organ preveril na Društvo dodatne neustreznosti, ki so bile ugotovljene s strani inšpekcije in se nanašajo na kakovost njihove storitve, ne pa na Društvo in proizvajalce prekmurske gibanice. Omeniti je še potrebno, da je pri teh neustreznostih, navedenih veliko napak, ki so posledica nepoznavanja področja. Prekmurska gibanica je namreč sestavljena iz številnih surovin, ki niso vedno enake (npr. jabolka so lahko bolj ali manj sočna in imajo različno težo, skuta je lahko bolj ali manj suha in potrebuje prilagojeno količino polivov) in jo je treba pripravljati z občutkom, ker je treba zagotoviti ustrezno višino in težo ter seveda kar je najpomembnejše, ustrezne senzorične lastnosti. Gre torej za kulinarični proizvod, pri katerem je normalno, da pride do manjših odstopanj pri količini sestavin.

Resnici na ljubo je v zaščiteni recepturi zapisano fiksno razmerje med sestavinami prekmurske gibanice, katerih količino pa vsak proizvajalec prilagaja glede na velikost in obliko pekača. Vsekakor pa stojimo trdno na stališču, da je v primarnem interesu vsakega proizvajalca, da pripravi čim lepšo in okusnejšo prekmursko gibanico.

Prav tako je v interesu Društva in proizvajalcev, da se dopolnijo administrativni zapisi, ki spremljajo proizvodnjo prekmurske gibanice in se ponovno preračunajo količine vseh sestavin pri posameznih proizvajalcih, vendar se nam zdi rok 8 dni nerazumno kratek, posebej ker certifikacijski organ pri dosedanjih preverjanjih (od leta 2006 dalje) ni ugotovil tovrstnega odstopanja.

Ker so ravno v času zunanje presoje potekale priprave za pregled postopkov za zaščito z strani Evropske komisije, smo znotraj društva zagotovili želeno dokumentacijo le od dveh proizvajalcev, eden od teh je bil tudi v postopku nadzorovan s strani komisije EU.

Z vsemi ostalimi proizvajalci pa smo v dialogu in pripravljamo izjave in preračune, ki pa so vezane na tehnološka izhodišča za posameznega proizvajalca (velikost - dimenzijo pekača). Za pripravo takega dokumenta pa je potreben daljši čas in dialog z vsakim proizvajalcem posebej.

Ker certifikacijski organi Bureau Veritas ni bil pripravljen prisluhniti našim argumentom in podaljšati 8 dnevni rok za uskladitev administrativnega spremljanja proizvodnje prekmurske gibanice z zahtevami inšpekcijskih služb Urada za varno hrano, je prišlo do začasnega umika veljavnosti velike večine certifikatov članov skupine.

Društvo se je sicer pritožilo na Bureau Veritas nad nestrokovno izvedbo druge presoje in začasnim umikom certifikatov za veliko večino proizvajalcev, vendar nam je Certifikacijski organ pisno odgovoril, da bodo o naši pritožbi odločali v roku 60 dni.

Ker se nam zdi dogajanje okoli začasnega umika certifikatov večini proizvajalcev prekmurske gibanice nerazumno in izrazito birokratsko oziroma neživiljenjsko, smo na problem opozorili tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Zaradi vsega navedenega, v imenu vseh certificiranih proizvajalcev prekmurske gibanice, ostro protestiramo proti ravnanju vpletenih institucij, ki je pripeljalo do položaja v katerem so proizvajalci, ki si prizadevajo za višjo kakovost in prispevajo k ohranjanju lokalne identitete, označeni kot tisti, ki kršijo predpise, medtem ko vsi proizvajalci brez certifikata nemoteno prodajajo svoje verzije gibanic še naprej.

Predsednik Društva za promocijo in
zaščito prekmurskih dobrot

Janez Kodila